

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt 380 kV Netuitbreiding Maasbracht – Eindhoven
Postbus 111
9200 AC Drachten

Via https://www.formdesk.com/RVO_Bureau_Energieprojecten/netuitbreiding_ME_cNRD/

Stichting Dorpsoverleg Lierop
p/a Tamboer 8
5715 CG Lierop
info@dorpsoverleglierop.nl

Betreft: Zienswijze 380 Kv Netuitbreiding Maasbracht – Eindhoven

Lierop, 25 juni 2025

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij willen wij als St. Dorpsoverleg Lierop onze zienswijze naar voren brengen wat betreft het concept-NRD voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Maasbracht en Eindhoven. Daarbij willen wij vooral ingaan op onze zorgen bij Alternatief Midden (blauwe lijn) en Variant Midden (blauw-gestippelde lijn) die de leefbaarheid en het karakter van ons dorp in het hart raken. Tevens draagt Alternatief Midden niet bij aan het belang van Tennet voor leveringszekerheid van energie en een ongestoorde ligging gedurende de gehele levensfase van de hoogspanningsverbinding.

Lierop is een karakteristiek dorp met 2315 inwoners (2025) in het noorden van de gemeente Someren, aan de rand van de Strabrechtse Heide. Lierop kent een rijke historie met diverse mooie gebouwen, landschapselementen en een beschermd dorpsgezicht (buurtschap Boomen). Naast een mooi verleden is Lierop heden ten dage een bruisende kern met veel activiteiten en een fijne nieuwe school. Niet voor niets wordt Lierop in de recent vastgestelde omgevingsvisie van de gemeente Someren geroemd om haar historische, sociale en natuurlijke karakter. Lierop wordt bestempeld als 'bijzonder groen.'

De komst van een hoogspanningstracé doet grote, onaanvaardbare en onomkeerbare afbreuk aan het geschetste karakter van het dorp inclusief alle toekomstige kansen op het gebied van volkshuisvesting, waterberging en natuur. Hieronder zetten wij uiteen hoe wij tot dit standpunt komen.

Variant Midden voldoet niet aan de uitgangspunten

In paragraaf 2.4 van het Voornemen- en Participatieplan heeft u een zestal uitgangspunten geformuleerd voor het tracé van de hoogspanningsverbinding. Deze komen op zijn beurt voort uit het Programma energiehoofdstructuur (maart 2024) en de daaraan ten grondslag liggende Integrale Effectanalyse.

Wij zijn van mening dat Variant Midden niet aan al deze uitgangspunten voldoet, althans dient op basis van diezelfde uitgangspunten de conclusie te worden getrokken dat Variant Midden niet – en al zeker niet zonder het doen van aanmerkelijke aanpassingen – een voorkeursvariant kan worden. Bovendien is er wat ons betreft een beter alternatief voorhanden waarbij hetzelfde resultaat kan worden behaald, maar met aanmerkelijk minder bezwaren.

- *Strijd met uitgangspunt “Geen doorkruising dorpskernen en zoveel mogelijk vermijden gevoelige gebouwen”*

Allereerst wordt uitgangspunt dat waar mogelijk geen gevoelige gebouwen (waaronder woningen) moeten worden vermeden en dat de hoogspanningsleiding geen stads- of dorpskernen kruist met Variant Midden geweld aangedaan.

De formulering van dit uitgangspunt is volstrekt helder: onder geen beding mogen stads- of dorpskernen worden doorkruist. Het is evident dat dit desondanks wel het geval is. Nagenoeg geheel zuidwestelijk en zuidelijk Lierop (waaronder de zogenaamde “Gildewijk”) maar ook de bebouwingsconcentraties zoals “Berkeindje”, “Moorsel”, “Heieind” en “Otterdijk” vallen volledig binnen het zoekgebied.

Daar komt bij dat Lierop een groeiende kern is die nu al te maken heeft met infrastructurele druk in de vorm van verkeer, water en een gasleidingtracé dat exact op de ingetekende locatie van Variant Midden ligt. De bestaande infrastructurele druk op de kern Lierop is nu al bovengemiddeld hoog. Bovendien leidt de aanwezigheid van autosnelweg A67 (en de daarmee samenhangende beperkingen wat betreft geluidemissies en externe veiligheid én daargelaten de voortdurende signalen dat deze belangrijke verbinding tussen de Rotterdamse haven en het Ruhrgebied mettertijd verbreed zal worden) ertoe dat de uitbreiding van de kern in zuidelijke en zuidwestelijke richting plaatsvinden. Dat is juist daar waar Variant Midden is ingetekend!

Wij verwijzen u naar de Omgevingsvisie van de gemeente Someren “Veerkrachtig, onweerstaanbaar en inclusief”. Het zoekgebied van Variant Midden valt nagenoeg geheel samen met de locaties die in voornoemde Omgevingsvisie als “zoekgebied Woningbouw” zijn aangemerkt. Met andere woorden: het risico is levensgroot en onaanvaardbaar dat Variant Midden de groei en daarmee de voortdurende en duurzame leefbaarheid van de kern Lierop op het spel zet.

Nadrukkelijk merken wij in dit verband nog op dat er inmiddels concrete plannen zijn die dat “zoekgebied Woningbouw” handen en voeten geven. Het meest in het oog springend is de ontwikkeling “Lierop Zuid” waar in totaliteit 126 nieuwe woningen zullen verrijzen. Hieronder is de verbeelding van de eerste fase van dit bouwplan weergegeven met daarnaast de weergave van het zoekgebied voor Variant Midden. De samenvall van deze uitbreiding en het zoekgebied van Variant Midden is onmiskenbaar!

Het (terechte) uitgangspunt dat stads- of dorpskernen in alle gevallen vermeden moeten worden is ingegeven door het (per 21 april 2023 herijkte) Voorzorgbeleid magneetvelden. Dit beleid is erop gericht om, zoveel als redelijkerwijs mogelijk, te voorkomen dat mensen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. Echter, het zoekgebied voor dit gedeelte van Variant Midden laat ook het beeld zien dat binnen de corridor van 1 kilometer overal verspreide woningen en bebouwingsconcentraties van diverse omvang aanwezig zijn.

Voor nieuwe tracés dienen, gezien paragraaf 5.1 van bijlage X behorende bij de Integrale Effectanalyse bij het programma Hoofdenergiestructuur, de afstandsmaten uit het Voorzorgbeleid magneetvelden aangehouden te worden. Het aantal woningen en het verspreide karakter daarvan binnen de corridor van Variant Midden leidt er onvermijdelijk toe dat er woningen liggen binnen de zone van het gebied waar het magneetveld sterker is dan de grenswaarde van 0,4 microtesla, maar ook dat er woningen zullen zijn die zich zeer nabij de hoogspanningsleiding zullen bevinden maar waar het magneetveld rekenkundig onder de grenswaarde blijft. Wij wijzen er op dat ook dat niet zonder negatieve gevolgen voor het welzijn zal zijn. De aanwezigheid van elektromagnetische velden hangt onverbrekkelijk samen met de aanwezigheid van hoogspanningsleidingen. Ondanks dat mogelijk rekenkundig aan de grenswaarde wordt voldaan, is er bij die bewoners sprake van angst en stress over de mogelijke negatieve gezondheidseffecten van het leven nabij magneetvelden en in het bijzonder ten gevolge van de langdurige blootstelling daaraan.

Kortom, binnen de corridor van Variant Midden is onvoldoende ruimte. De hoogspanningsleiding kan hier niet langsaf meanderen. Er is sprake van diverse conflicten met de dorpskern, de daarbij horende bebouwingsconcentraties en met andere gevoelige gebouwen in de vorm van een veelvoud aan meer solitair gelegen woningen.

- *Strijd met uitgangspunt “volgen bestaande infrastructuur”*

Anders dan duidelijk bij “Alternatief West” wel het geval is, voldoet Variant Midden voor wat betreft het gedeelte westelijk van Lierop (het overige deel van de variant volgt wel bestaande infrastructuur) niet aan het uitgangspunt dat de nieuwe mastenrij in beginsel bestaande infrastructuur in het zoekgebied volgt. Als toelichting wordt aangegeven dat hiervan sprake is in het geval van aanleg van de nieuwe hoogspanningsleiding parallel aan snelwegen, kanalen, spoorlijnen of bestaande hoogspanningsverbindingen. In dat licht is de keuze onbegrijpelijk om Variant Midden vanaf (ongeveer) de gemeentegrens tussen Geldrop-Mierlo en Someren (meer in het bijzonder ter hoogte van het viaduct “Hogeweg” over autosnelweg A67) af te buigen waarna die vervolgens op de gemeentegrens van Asten en Someren (ongeveer ter hoogte van mastnummer 090) aansluit het tracé van de bestaande hoogspanningsverbinding.

Het enige effect wat hiermee wordt bereikt is dat Variant Midden de woonkern Lierop volkomen onnodig doorkruist.

Dit is temeer totaal onnodig omdat er een beter alternatief voorhanden. Hierop komen wij hierna nog terug.

- *Strijd met uitgangspunt “bochten en knikken vermijden”*

Hiervoor hebben wij vastgesteld dat in alle gevallen realisatie van Variant Midden alleen tot de mogelijkheden zal kunnen behoren wanneer de hoogspanningsleiding om een groot aantal conflictsituaties heen wordt gelegd. Dit heeft tot gevolg dat de hoogspanningsleiding als ware het een rivier om die conflictsituaties heen zal moeten meanderen. Dat staat haaks op het uitgangspunt dat bochten en knikken in het tracé zoveel mogelijk worden vermeden.

- *Strijd met het uitgangspunt “zo kort mogelijke verbinding”*

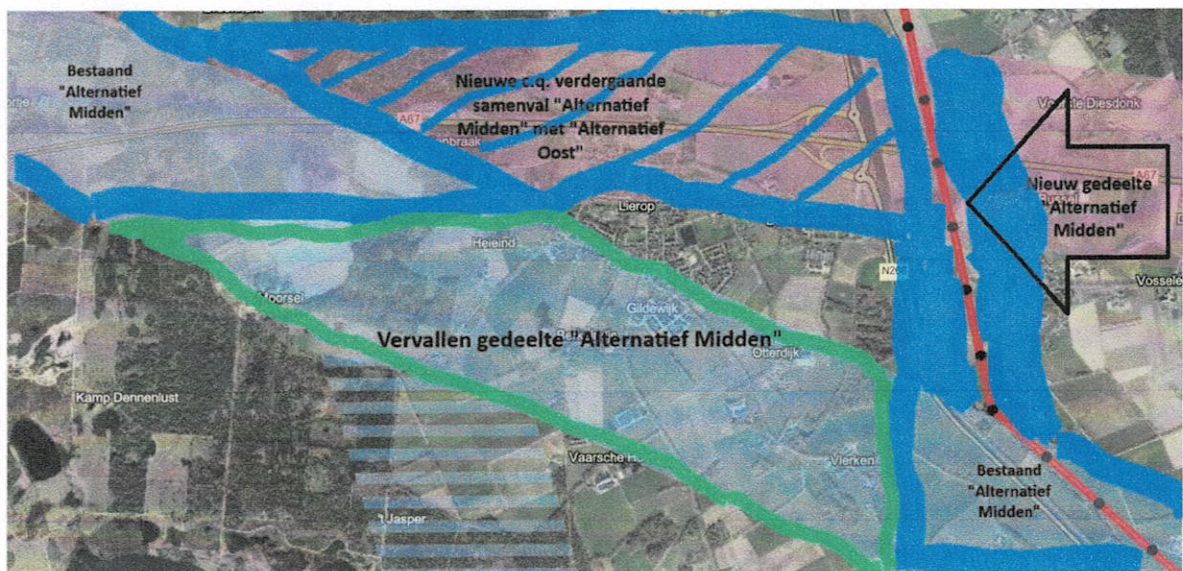
Zeker omdat de nu ingetekende Variant Midden tot veel maatwerk (en kostenverhoging) zal leiden, is een gevolg daarvan dat ook een strijd ontstaat met het uitgangspunt dat is opgenomen in paragraaf 3.2.2. van de Integrale Effectanalyse, namelijk dat de nieuwe verbinding zo kort mogelijk dient te zijn. Hierbij merken wij op dat zowel de Westelijke als de Oostelijke variant wat dit punt betreft beter scoren dan Variant Midden.

Alternatieve uitvoering Variant Midden

Wij zijn van mening dat er sprake is van een alternatief op de uitvoering van Variant Midden dat op diverse onderdelen meer of beter past binnen de gehanteerde uitgangspunten. Dit laat zich het best als volgt verwoorden:

"laat variant Midden vanaf mast 090 de bestaande hoogspanningsleiding volgen tot mast 093, 094 of 095 en vandaar het tracé van variant Oost, parallel aan de A67 volgen tot waar Oost en Midden weer richting Eindhoven afbuigen."

Hieronder is dit gevisualiseerd.

Het is evident dat dit alternatief geen, althans veel minder gevoelige gebouwen op zijn weg zal vinden. Ook vindt geen doorkruising van de Lieropse dorpskern en daarbij behorende bebouwingsconcentraties plaats. Bovendien lost deze suggestie ook de strijd van Variant Midden met de andere hiervoor genoemde uitgangspunten op.. Wij wijzen er ten overvloede op dat het "omvalcriterium" dat een minimale afstand van 70 meter tussen twee hoogspanningsleidingen voorschrijft, óók gehaald zal worden tussen mastnummer 095 en 090. net zoals dit zuidelijk van mastnummers 090 (dus mastnummer 090 en lager in nummering) het geval is.

Overweeg ondergrondse aanleg ter hoogte van Lierop!

Ondanks dat ook een van de uitgangspunten is dat de hoogspanningsleiding bovengronds wordt aangebracht, pleiten wij ervoor dat, indien wordt volhardt in de uitvoering van Variant Midden, daarop een uitzondering wordt gemaakt. Dat betekent concreet dat de hoogspanningsleiding, ondanks de grotere daarmee samenhangende technische- en onderhoudsvraagstukken voor bijvoorbeeld de netbeheerder, *ondergronds* zou moeten worden uitgevoerd.

Wij vinden steun voor dit pleidooi in hoofdstuk 3 van bijlage Xla behorende bij de Integrale Effectanalyse bij het programma Hoofdenenergiestructuur. Aldaar is gesignaleerd dat wat betreft Variant Midden sprake is van een middelgroot effect wat betreft de zogenoemde occupatielaag ten gevolge van de ligging van het bebouwd gebied. Nadrukkelijk wordt in voornoemde bijlage het gedeeltelijk ondergronds realiseren van het tracé als optie aangemerkt om conflicten met gevoelige gebouwen en woonkernen weg te nemen. Wij zijn van mening dat, indien u volhardt in Variant Midden, van die optie gebruik zou moeten worden gemaakt.

Strijd met zorgplicht TenneT

TenneT is volgens de Elektriciteitswet 1998 verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet.

De kerntaken van TenneT zijn het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van bestaande en nieuwe hoogspanningsverbindingen. Deze vitale infrastructuur moet een ongestoorde ligging hebben gedurende de gehele levensfase van de hoogspanningsverbinding. Een hoogspanningsverbinding kan beperkingen opleveren voor het gebruik van gronden. Om de veiligheid van personen en goederen te waarborgen gelden er bijvoorbeeld aan te houden veiligheidsafstanden. Bovendien is het van belang dat hoogspanningsverbindingen te allen tijde bereikbaar zijn en blijven voor onderhoud, storingen en/of calamiteiten, ten behoeve van de leveringszekerheid en het zo efficiënt mogelijk gebruik kunnen maken van assets.

TenneT heeft vanuit haar zorgplicht de verantwoordelijkheid om nodeloos complexe, nieuwe situatie te vermijden in plaats van bewust op te zoeken. Dat is wat betreft Variant Midden precies wat er gebeurt. Het is ongewenst en het staat op gespannen voet met de op TenneT rustende zorgplicht om bij de aanleg van een nieuw hoogspanningstracé *bewust* de randen van een dorpskern op te zoeken waar al een veelheid aan activiteiten plaatsvindt en waar andere belangen evident de boventoon voeren.

Onaanvaardbare landschappelijke aantasting

Naast al het bovenstaande zijn wij van mening dat er sprake is van onaanvaardbare landschappelijke aantasting, gelet op de hoogte, massieve vorm en de lijnen van de hoogspanningsverbinding.

In het kenmerkende agrarische Kampenlandschap, doorsneden door het beekdal van de Kleine AA en het ten westen daarvan gelegen Natura 2000 natuurgebied Strabrechtse heide - Beuven zal de hoogspanningsleiding als een overheersend element aanwezig zijn. Dit leidt tot teloorgang van de leefomgeving.

Het klemmt temeer dat in het Beoordelingskader van de c-NRD ten onrechte geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de doorkruising van de Lieropse natuurgebieden zoals "Oetert" en "De Vloeten". Dit leidt tot aantasting van waardevolle landschappen en ecologische zones. Niet alleen bij de aanleg maar ook in de gebruiks-/ onderhoudsfase zal de lokale biodiversiteit langjarig worden aangetast.

De Stichting Dorpsoverleg Lierop,
Namens deze,

F. Sijbers
voorzitter

E. Dankkaart
secretaris